

Predikan i Kyrkhults kyrka 2010 av Tobias Bäckström

3 sönd. i advent.

"Bana väg för Herren"

Jesaja 40:1-8

Gal 3:21-29

Luk 3:1-15

Hur ska man göra för att nå ut till så många människor som möjligt? Vad är smartast att använda sig av för att sprida sitt budskap? Ja, vi skulle väl säga internet, genom att börja blogga. Eller att försöka få genomslag i TV. På Johannesdöparens tid så skulle väl det bästa rådet vara att gå till städernas marknadsplatser och söka sig en plattform där.

Nu kom alltså Guds ord till Johannes för att han skulle förkunna det till folket. Men vart går han? Jo till ökenområdet vid Jordanfloden. Han gick inte till städernas torg för att predika där. Ändå så hade han inga problem att få folk som lyssnade. När han drog sig undan så följde folk efteråt. Ja, de gick ut i stora skaror för att döpas av honom.

Vad får de då höra? Får de beröm av Johannes för att de bemödat sig så för att få lyssna till honom. Nej, det första han gör är att kalla dem huggormsyngel. Säg vad man vill om Johannes döparen men han var inte den inställsamme typen. Han försökte inte bli populär. Och skulle nog inte få så höga betyg i en charmkurs.

Istället för att försöka sig på något publikfrieri så sa han rakt på sak det som människor behövde höra, inte vad de ville höra. Och ändå så drog sig folk till honom. Man kan undra varför. Varför ryggade de inte tillbaka inför den här obekväme mannen?

När Johannes konfronterade dem så började de inte skylla ifrån sig. Det som han sa träffade dem rakt i hjärtat och de tog det till sig utan att urskulda sig. Och ibland är det så att vi behöver hjälp utifrån för att kunna se sanningen om oss själva. Vi blir helt enkelt väldigt lätt hemmablinda, vi ser inte våra egna brister. Det är svårt att ta sig ur gamla hjulspår på egen hand.

Så hur reagerar vi när obekväma sanningar sägs till oss på olika sätt. Gud kan använda sig av många olika för att väcka oss, antingen det sker genom andra människor eller på annat sätt. Hur gör vi då? Skjuter vi det ifrån oss med motiveringen att det inte gäller mig. 'Så illa ställt är det inte.'

För att vi inte ska springa ifrån Johannes när han börjar kalla oss för huggormsyngel så måste vi ha kommit till den insikten att allt inte står rätt till. Vi måste låta orden verka, ta det till oss och inte reflexmässigt börja försvara oss. Första steget till omvändelse är att vi inser sanningen om oss själva. Att vi lämnar illusionen över hur förträffliga vi är och börjar leva i verkligheten. Och omvändelse är inget som man kan klara av en gång för alla utan det är något som vi behöver återkomma till dagligen.

Johannes var väl bekant med det som människor brukar använda till sitt försvar: "Vi har ju Abraham till far". Det var det som slog sig på bröstet med. Vi är ju i alla fall inga hedningar, tillhör vi inte Guds folk efter löftet som Abraham fick!

”Vi är ju i alla fall döpta”, kanske man idag skulle säga. ”Och vi betalar vår kyrkoavgift, så oss finns det inget att klaga på!” Men det kanske vi kan klara oss ett tag, men för eller senare så pockar samvetet på igen.

”Vad skall vi då göra?” Tre gånger ställdes den frågan till Johannes av folk som sökt sig till honom. ”Vad skall vi göra?” Det är frågan som den ställer som förstått att allt inte står rätt till, att något måste förändras. Och alltså att det är något som måste göras. Det räcker inte med vackra ord och högstämnda tankar. Det räcker inte med att bara vara passiv medlem i kyrkan.

Omvändelsen måste alltså ta konkreta uttryck. Vi måste visa i handling att vi tillhör Guds folk. Det är inte oväsentligt hur vi lever som kristna, vi kan inte avskärma vår tron från vår vardag.

De anvisningar som Johannes ger är förvånansvärt konkreta. Mat och kläder, det mest basala för en människa, vi kan inte gå förbi någon som saknar detta. Omvändelsen handlar alltså om att vända sig bort från sig själv mot min nästa, mot den andre.

Det som är kännetecknande för en oomvänd människa är just självupptagenhet. Man är insnärjd i sig själv och sina egen problem. Man ser inte andras behov. Det första steget är att lyfta blicken. Till andra och till Gud. Herren kommer snart, frälsningen är nära.

Johannes, vägröjaren, är ju den som kommer före Jesus. Ofta vill vi kanske hoppa över Johannes och bara tänka på den glädje som barnet ger. Är inte Johannes en riktig glädjedödare så här mitt i advent?

Men då har man inte förstått att omvändelsen är glädjens förutsättning. En självupptagen person är ju sällan glad och lycklig. En äkta glädje kan man bara erfara om man lyfter blicken för att se andra. Glädjen är en fundamental följeslagare till sanningen, sanningen om sig själv och sitt behov av en frälsare. Glädje är beviset på att man lever i sanningen.

Den som försöker börja leva annorlunda kommer snart att erfara att det inte är så lätt. Vi kommer snart underfund med att vår maktlöshet är större än vad vi trodde. Men denna maktlöshet väcker vår längtan efter en frälsare. Någon som kan göra i vårt ställe det som vi inte förmår. Det är därför Johannes måste komma före Jesus. Genom Johannes budskap så förbereds vi för att ta emot Kristus. För att ta emot vår frälsare så måste vi först inse att vi behöver en frälsare. Tycker man att man klarar sig själv så ser man inget poängen med Jesus som kommer.

Tredje söndagen i advent så vill Johannes döparen att vi lyfter blicken. Lyfter den bort ifrån oss själva och vår självupptagenhet och ser fram emot Messias som är på väg till oss.